

О. М. Олійник, Київ,
(к.е.н., ст.н.с. Інституту економіки
та прогнозування НАН України)

Китайсько-індійські відносини на сучасному етапі

Тривалий час двосторонні відносини між Китаєм та Індією перебували в очікувальному стані. Причиною цього була історична пам'ять, пов'язана з низкою конфліктів, що мали місце на кордоні між цими країнами, зокрема на початку 60-х років минулого століття. Однак з часом сторони зосередились на вирішенні внутрішніх проблем, і впродовж майже 30 років на кордоні між Китаєм та Індією панувало перемир'я.

За останні 30 років обидві країни досягли значних успіхів в економічному розвитку, що дозволило їм зміцнити свої позиції у світі та перетворитись на впливових гравців світового рівня. Обидві країни впродовж останніх років демонструють найвищі темпи економічного зростання, що позитивно впливає на їхній розвиток. При цьому країни запроваджують різні економічні моделі розвитку, що привертає увагу світової спільноти, яка намагається віднайти ефективні ліки від економічної стагнації та занепаду. Досвід Китаю та Індії доводить, що не існує єдиної ефективної моделі економічного розвитку, яку можна було б копіювати іншій країні, сподіваючись на гарантований успіх.

Не меншу увагу також привертає формування нової парадигми двосторонніх відносин між цими двома азійськими велетнями. З приходом до влади нового покоління політиків в Індії та Китаї, а саме Прем'єр-міністра Індії Нарендри Моді та Голови КНР Сі Цзіньпіна, двосторонні відносини почали набувати нового змісту. Необхідність застосування нових підходів та бачення в

двосторонніх відносинах між країнами була зумовлена формуванням нового політико-економічного середовища, в якому опинились ці країни, а також зміною ролі цих країн у світі.

Перевага у двосторонніх відносинах була надана економічному співробітництву, що позитивно вплинуло на відновлення довіри між цими країнами. Підтвердженням цього є обмін візитами лідерів двох країн, під час яких сторони висловили бажання розширювати торговельно-економічне співробітництво. У травні 2015 р. відбувся візит Прем'єр-міністра Індії Нарендра Моді до Китаю, який мав закласти фундамент для розвитку більш широкого економічного співробітництва між країнами.

Під час цього візиту сторони підписали 170 угод на загальну суму 10 млрд доларів США. Нарендра Моді дав високу оцінку ініціативі Китаю «Один пояс, один шлях» і запропонував поєднати цю ініціативу з індійською ініціативою «make in India», а також згадав і індійський «Мансун проект», спрямовану на відбудову «Світу Індійського океану», що, в свою чергу, сприятиме відновленню стародавніх торговельних зв'язків та шляхів уздовж узбережжя Індійського океану.

Важливою подією для розбудови співробітництва між двома країнами став візит Голови КНР Сі Цзіньпіна до Індії у вересні 2014 р., під час якого він визначив нові параметри двосторонніх відносин. На його думку двосторонні відносини мають бути більш глибокими та диверсифікованими. На підтвердження цих слів Сі Цзіньпін пообіцяв надати найбільшому південному партнеру інвестиції на загальну суму 20 млрд доларів США.

Розвиток відносин між Індією та Китаєм свідчить про явне бажання сторін поглиблювати економічне співробітництво, переваги якого значно перебільшують існуючі розбіжності. Якщо надалі також зростатиме довіра між сторонами, то партнерські відносини між країнами можуть перетворитись на найбільш важливі в сучасному світі.